

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel II. Hoe dese Martelaer het woordt Godts ghepredikt heest in
verscheydene steden, ende ten lesten tot S. Geertruyden-bergh is
ghecomen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

weerdighe perſoonen / die't ghesien ende ghetuygh
hebben / tot onſer kenniſſe is ghecomen / is toe-ghe-
gaen in deſer manieren .

SEXTU CAPITTEL II.

Hoe deſe Martelaer het woordt Godts ghepre-
dikt heeft in verſcheydene ſteden, ende ten
leſten tot S. Geertruyden-bergh is ghecomen.

P Willem van ter Gouw ghebozen / d'welck
is een ſchoone ſtadt van Hollandt / is ghe-
weeft een man van wonderlijcke wel-ſprekens-
hepdt / ende gratie van het woordt Godts te pre-
diken / ende inden ſeluen ampt vele iaeren ſoo wel
gheoefent / dat de geleerdthepdt ſijn leuen vercierde /
ende ter contrarien ſijn gheleerdthepdt deur ſijn
ſtrictighe manieren wierdt gheprezen . In deſe
twee dinghen was hy te Louen wel neerſtelijck on-
der-welen / in't clooſter vande Minder-broeders /
d'welck in alle goede diſciplinen wel is gheſchickt:
al-waer hy oock ſijn eerſte ſacrificie der Miſſen Go-
de op-ghezaghen heeft in't iaer 1565. Maer van
daer upt-gheſcheeden zijnde tot het werck des
Heeren / ende naer Hollandt ghelonden / heeft ee-
nighe iaeren te Doordrecht niet ſonder groote vruch-
ten het woordt Godts ghepredikt . Dan in't iaer
1572. als de ſelue ſtadt deur Godts ghehengheniſ-
ſe was gheromen onder der Geuſen maght / gheen
hope hebbende van onder heur-lieden voorder
vruchten te moghen doen / maer ſiende de ver-
volginghe op-rijſen teghen de Prieſters ende Reli-
gieuſen / is hy naer-volghende het Euangelijſche
ghebodt / ghebloden naer een ander ſtadt / te weten
Breda / ghelegghen by-naer vijf mylen van daer /
doen

doen-ter-tijdt noch staende onder de Coninghlycke
Catholycke Maieſtept / daer hy deur-waer niet
sonder sonderlinghe by-ſtandighepdt Godts ghe-
raecht is / ſoo midts de nauwe wachte aende poortē
van Doordrecht / als om dat de wegghen van Geulen
ouer al beſett warē. In dese ſtadt heeft hy een geheel
iaer ghebleuen met ſijn ghewoonelycke vlijtighepdt
ende gratie het woortd Gods ende de Catholycke
leeringhe dese menschen deur-houdende. Van daer
is hy gheroepen gheweest tot s'Hertoghen-bolsche
om al-daer doock te prediken. Welck verſtaen
hebbende sommighe goede borghers van Geer-
truyden-berghe (welck is een ſtadt ghelegghen opde
frontiere van Hollandt ende Brabant niet verre
van Breda) die hem sonderlingh beminden / om
dat sy ſijn sermoonen dick-wils seer gheerne hadden
ghehoort / hebben hem doen bidden dat hy tot hen-
lieden soude willen naerder comen / ende met ee-
nigh goedt sermoon / eer hy voorder trock / hen
soude adieu segghen / ende hunne herten versterc-
ken. Dese goede begheerte heeft Wilhelmus deur
de liefde ghedreuen zijnde gheerne vol-daen / ende
deur een sermoon heeft hyer inde selue ſtadt twee
ſchoone ghedaen: inde welke hy onder andere de
borghers vermaende tot ſtantastighepdt des ghe-
loofs / ende dat sy hen spieghelen souden aen het
exempel ende perikel van hunne nae-ghebueren /
te weten die van Hollandt ende Zeelandt / ende
dat sy neerstelijck by hen seluen souden ouer-denc-
ken in hoe vele ende groote ſwarigheden / ſoo naer
der sielen als naer den lichaeme / dat sy deur hunne
licht-beerdighepdt waren gheresen / om dat sy de
religie beſyden stellende de vanden van Godt ende
den Catholycken Coningh binnen hunne ſteden
hadden ontfanghen. Hy seide daer by / dat het

met hen nu soo verre ghecomen was / dat sy leefden als menschen sonder Godt . Een waerachtigh woordt . Het welck hem naer-der-handt/ doen hy ghevanghen was / vande vpanden versweten wierdt : als oft hy gheseght soude hebben / dat in Hollandt ende Zeelandt geen Godt en ware / al-willens sijn woorden al-soo bedrieghelyck op eenen quaeden sin treckende / ghelyck de ketters veur maniere hebben . Want anderl-sins seghtmen ghemeynelijck / dat Godt by die menschen niet en is / die oft hem niet en kennen oft niet oprechtelijck en dienen : ghelyck oock de H. Schryftuere dick-wils is sprekende .

CAPITTEL III.

Hoe de stadt van Geertruyden-berghen vande Geusen inne-ghenomen , ende P. Wilhelmus al-daer ghevanghen wierdt.

TEr wijlen dat Wilhelmus te Geertruyden-berghe was / ist ghebeurt dat de selue stadt met listigheden vande Geusche soldaeten is inne-ghenomen . Dit is ghebeurt in't iaer 1573. opden lesten dagh Augusti s'morghens veur der sonnen op-gangh. De Geusen hebbende de stadt inne-ghecregen / zyn ter-stondt ouer-al gheloopen / ende hebben alle hoecken neerstelijck deur-socht / oft sy ergheringhs Priesters / oft Religieusen / oft oock s'Coninghs soldaeten souden connen ghesvinden / om de selue ghevonden hebbende / eerst te plunderen / ende daer naer doodt te slaen . Veur d'eerste is hen in't ghemoet ghecomen eene heer Willem van Galen Priester ende Canonick aldaer / aen wien dese raesende menschen hunne wreedthepdt ende moorden beginnende / hebben hem